

HET MOET ECHT

ANDERS

Partijprogramma Groningen

Provinciale Statenverkiezingen 2023

Beste kiezer,

Nederland staat op een kruispunt.

Van asiel tot koopkracht en van stikstof tot energie; Nederland sleept zich onder Rutte van crisis naar crisis. En dat is geen natuurfenomeen. Het is het gevolg van verkeerde politieke keuzes en de politieke onmacht en onwil om de juiste koerswijziging in te zetten.

De gevolgen ervaren miljoenen Nederlanders iedere dag. Ook in uw provincie.

Steeds meer asielopvang als gevolg van de ongeremde asielinstroom. Een horizon die steeds meer ontsierd raakt door windturbines. De middenklasse die dreigt om te vallen door jarenlange lastenverzwaringen. Jongeren die door de woningnood tot hun dertigste thuis wonen of hun vertrouwde dorp of stad achter zich moeten laten. De agrarische sector die in haar voortbestaan wordt bedreigd door absurde stikstofregels.

Kortom: wie naar Nederland anno 2023 kijkt zakt de moed soms in de schoenen.

Maar het is niet te laat. Want het kan echt anders.

Precies daarom zijn wij JA21 begonnen. Als het juiste antwoord op de problemen van deze tijd. Om die rechtse kiezer, die al twintig jaar wacht op een stevige, nuchtere, resultaatgerichte partij op rechts, eindelijk waar voor zijn stem te geven.

Op 15 maart kunt u de koers van Nederland veranderen. Met een stem op JA21 zorgt u er niet alleen voor dat ons unieke geluid voet aan de grond krijgt in uw provincie, maar maakt u JA21 tevens een grote machtsfactor in de Eerste Kamer.

Wij vragen om uw vertrouwen. Doe mee, maak JA21 groot en ga met ons de strijd aan voor een beter Nederland.

Het moet echt anders.

Joost Eerdmans

Annabel Nanninga

Asiel en Migratie

Het Nederlandse asielbeleid is failliet. Door het falende beleid van de opeenvolgende kabinetten Rutte verkeert ons land in een permanente asielcrisis. De instroom is torenhoog en zal alleen maar verder toenemen. Het COA geeft aan op 1 januari 2024 maar liefst 75.000 opvangplekken nodig te hebben. Een verdrievoudiging ten opzichte van 2020. Toch doet het kabinet nog altijd niets aan instroombeperking. Het enige antwoord van Rutte en VVD-staatssecretaris Van der Burg op de ongebreidelde instroom is: meer opvangplekken.

In Groningen zien we in Ter Apel en Zoutkamp dagelijks de keerzijde van grootschalige asielzoekerscentra. De omwonenden ervaren veel overlast en er zijn grote problemen.

Het kabinet zadelt provincies en gemeenten op met de gevolgen van dit falende asielbeleid. Bijvoorbeeld door gemeenten te verplichten grote aantallen statushouders een sociale huurwoning te geven en de provincie verantwoordelijk te maken voor het

controleren en sanctioneren van gemeenten die deze opgave niet kunnen vervullen. En nu ook via de asieldwangwet waarmee het kabinet gemeenten via de provincies wettelijk verplicht tot asielopvang.

JA21 gaat er zowel in Groningen als in de Eerste Kamer alles aan doen om dit onhoudbare beleid te stoppen. Nederland heeft niet nóg meer asielinstroom en een dwangwet nodig, maar een asielstop en invoering van het Deense asielmodel.

JA21 wil:

- Geen ruimte voor asielopvang in de provincie
- Geen medewerking vanuit de provincie aan dwang richting gemeenten om asielzoekers op te vangen
- Geen sancties vanuit de provincie richting gemeenten die de taakstelling voor de huisvesting van statushouders niet halen
- Aan de landelijke en provinciale regietafels aandringen op instroombeperking in plaats van nieuwe opvanglocaties

Klimaat en Energie

JA21 wil een betrouwbaar en solide energienetwerk. Dat lukt niet met de wiebelstroom van windturbines en grootschalige zonnepanelen. Daarom is het onvermijdelijk om voorlopig gebruik te blijven maken van fossiele brandstoffen. Kernenergie als schone en veilige bron van energie is zeer welkom. JA21 wil in overleg met omwonenden onderzoeken of er een kerncentrale kan komen in de Eemshaven.

De gaswinning in Groningen heeft Nederland jarenlang van gas voorzien en miljarden opgeleverd. Groningen heeft een enorme rol gespeeld in de energievoorziening van Nederland. De gaskraan wordt momenteel dichtgedraaid. Het is een verstandige keuze geweest om tijdelijk te minderen met het oppompen van het gas omdat de veiligheid van de Groningers in het geding kwam. Het is noodzakelijk dat de huizen versterkt worden en de Groningers eindelijk ruimhartig gecompenseerd worden.

Wanneer de veiligheid geborgd is en het geld op de rekening staat moeten we ons 'Gronings goud' weer gaan gebruiken. Zeker nu, met de extreem hoge gasprijzen, vinden wij dat de gaskraan op een verantwoorde en veilige manier weer open kan.

JA21 is trots op de positie van Groningen als koploper op het gebied van waterstof. JA21 vindt de innovatieve ontwikkelingen op het gebied van waterstof een goede toevoeging aan de energie infrastructuur en willen dat Groningen de positie als koploper behoudt.

JA21 wil:

- Een verantwoord gaswinningsbeleid met een beperkte gaswinning uit Groningen
- Ruimhartige compensatie voor Groningers die schade ondervinden van de gaswinning
- Versnelling en intensivering van de versterkingsoperatie
- Een kerncentrale in de Eemshaven
- Dat Groningen koploper blijft op het gebied van waterstof
- Geen windturbines en zonnepanelen in Groningen
- Geen biomassa centrales

Stikstof

Nederland gaat gebukt onder het juk van een zelfgecreëerde stikstofcrisis. De woningbouw ligt ondanks het gigantische woningtekort op zijn gat, infrastructurele projecten liggen stil, automobilisten plukken de wrange vruchten en de luchtvaartbranche krijgt harde klappen. Maar het hardst geraakt worden zonder twijfel onze boeren. De landbouwsector wordt in haar voortbestaan bedreigd. Talloze familiebedrijven, soms al generaties oud, dreigen te verdwijnen. En daarmee ook de ziel van het platteland. Ook in Groningen.

Dit alles is het gevolg van het totaal irrationele stikstofbeleid van het kabinet. Een beleid gebaseerd op rekenmodellen om de door onszelf gecreëerde Natura 2000-gebieden in stand te houden. Gebieden die niet gekenmerkt worden door vrije natuur, maar door een bureaucratisch label. Het huidige beleid hanteert een dusdanig strenge drempelwaarde, dat vrijwel

iedere activiteit waarbij stikstof vrijkomt onmogelijk is gemaakt.

In plaats van te kiezen voor wetswijzigingen om Nederland uit de stikstofwurggreep te halen, kiest het kabinet met de provincies in haar kielzog voor het fors terugdringen van het aantal agrarische bedrijven.

JA21 maakt andere keuzes. Onze Statenleden zullen zich na 15 maart iedere dag gaan inzetten voor de broodnodige koerswijziging in het stikstofdossier. Met krachtige, realistische én haalbare alternatieven.

Vóór de agrarische sector, vóór onze voedselzekerheid en vóór het unieke karakter van ons platteland.

JA21 wil:

- Zich vanuit de provincie fel verzetten tegen het landelijke stikstofbeleid
- Geen gedwongen uitkoop of onteigening van boeren vanwege stikstof
- Een schot tussen stikstof- en ammoniakuitstoot: ook geen uitkoop of onteigening van boeren ten faveure van andere activiteiten
- Vertrouwen op de innovatiekracht van de agrarische sector
- Een landelijke reparatiewet om de provincie te bevrijden uit de onrealistische stikstofwetgeving
- De onhaalbare stikstofwaarden (KDW's) schrappen en uitgaan van de daadwerkelijke staat van de natuur
- Natuurbeleid baseren op concrete waarnemingen in plaats van rekenmodellen
- Het aantal natuurgebieden met een Natura 2000-stempel terugbrengen
- Invoering van een opgehoogde drempelwaarde van 1 mol
- Spoedwoningbouw aanmerken als 'algemeen belang': woningmarkt van het stikstofslot

Wonen en Ruimtelijke Ordening

Door de jarenlange verwaarlozing van de woningmarkt kent Nederland een schrikbarend tekort van 350.000 woningen. Hierdoor moeten er overal rap nieuwe woningen gebouwd worden. In de hoofdstad is er behoefte aan de toevoeging van studentenwoningen en betaalbare woningen voor starters en ouderen om de doorstroom te bevorderen.

Er ligt een uitdaging om de werkgelegenheid, voorzieningen en infrastructuur te verbeteren, zodat er ook meer mensen in Groningen kunnen wonen. JA21 wil bouwen in kleine kernen om daar de voorzieningen op peil te houden en ervoor te zorgen dat jongeren en ouderen in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen.

Door de aardbevingen is er veel schade ontstaan aan Groningse woningen. JA21 wil ruimhartige compensatie voor woningen die beschadigd zijn geraakt. De woningen die we in Groningen bouwen moeten aardbevingsbestendig zijn.

JA21 wil:

- Aardbevingsbestendige woningen bouwen
- Werkgelegenheid, voorzieningen en infrastructuur verbeteren, zodat de behoefte aan woonvoorzieningen toeneemt
- In de hoofdstad inzetten op de toevoeging van studentenwoningen en betaalbare woningen voor starters en ouderen
- Bouwen in kleine kernen om de voorzieningen op peil te houden
- Bouwen voor jonge gezinnen
- Zorgwoningen bouwen voor ouderen
- Permanente bewoning in recreatieparken mogelijk maken
- Woningbouw in forenzen dorpen stimuleren
- Geen maatregelen vanuit de provincie richting gemeenten die de taakstelling voor het huisvesten van statushouders niet halen
- Geen grootschalige bedrijven en datacenters in de Oostpolder, maar op deze locatie woningbouw mogelijk maken

Mobiliteit

JA21 staat voor een goed bereikbare provincie. Een goede infrastructuur is van vitaal belang voor onze Groningse economie. Daarom moeten we blijven investeren in onderhoud, opwaarderen en uitbreiden van ons wegennet en onze spoor- en waterverbindingen. Het uit de auto treiteren van hardwerkende Nederlanders onder het mom van 'duurzaamheid' moet afgelopen zijn.

We merken dat Groningen koploper wil zijn in het faciliteren van het fietsverkeer. We vinden het belangrijk dat er goede fietspaden zijn, maar overig verkeer moet hierdoor niet belemmerd worden.

Provinciale wegen worden ook vaak 'dodenwegen' genoemd. Deze wegen hebben geen gescheiden rijbanen. Er wordt vaak hard gereden. Gevaarlijke inhaalmanoeuvres en bomen langs de kant zorgen voor een hoog risico. JA21 zet in op de verdubbeling van deze wegen zodat de veiligheid toeneemt. De N33 heeft wat JA21 betreft prioriteit.

In Groningen willen we de bereikbaarheid van onderwijs, werk en wonen vereenvoudigen. We verdienen een betere infrastructuur. We zijn soms binnen de provincie langer onderweg dan als we met de trein naar Amsterdam zouden gaan. Dit moet en kan anders. De aanleg van de Nedersaksenlijn is van cruciaal belang voor een betere ontsluiting van de Noordelijke provincies.

JA21 wil:

- Inzetten op verbetering van het openbaar vervoer om de bereikbaarheid van onderwijs, werk en wonen te vereenvoudigen
- De N33 verbreden, om zo de veiligheid en de doorstroming te verbeteren
- Een dekkend busnetwerk, zodat de dorpskernen bereikbaar blijven
- Aanleg van de Lelylijn om de bereikbaarheid tussen Groningen en de Randstad te verbeteren
- Inzetten op aanleg van de Nedersaksenlijn
- Een groeiende rol voor Groningen in Groningen Eelde Airport
- De Zuidelijke Ringweg versneld aanleggen

Economie

Werkgelegenheid is van oudsher een probleem in Groningen. In de Ommelanden vanwege het vertrekken van bedrijven voor lager- en middelbaar geschoolden, in de stad vanwege het gebrek aan werkgelegenheid voor hoger opgeleiden. Het vestigingsklimaat voor overheidsorganisaties en bedrijfsleven moet daarom worden gestimuleerd. Zo worden hoger opgeleiden vastgehouden en is er ook meer werkgelegenheid voor uitvoerend personeel.

De Eemshaven is de grootste zeehaven van Noord-Nederland en heeft veel potentie voor de vestiging van nieuwe bedrijven. JA21 wil uitbreiding van de Eemshaven onder voorwaarden mogelijk maken.

JA21 wil dat Groningen zich inzet voor een positief vestigingsklimaat voor (internationale) bedrijven. JA21 wil dat de provincie een marketingcampagne op zet om het Noorden op de kaart te zetten als economisch aantrekkelijk gebied. Met soepele regelgeving en minder bureaucratie nodigen we bedrijven uit om zich te vestigen in Groningen.

JA21 wil:

- Minder regels en bureaucratie voor onze ondernemers
- Ondernemers ondersteunen wanneer zij een actieve vraag hebben
- Innovatie bevorderen door scholen en bedrijfsleven bij elkaar te brengen
- Bedrijven en overheidsorganisaties aanmoedigen om zich in Groningen te vestigen
- Infrastructuur optimaliseren om het vestigingsklimaat voor bedrijven te verbeteren
- Met de inkomsten uit gas hoogwaardige en langdurige werkgelegenheid in Groningen financieren

Natuur, Landbouw en Platteland

Groningen kent veel mooie natuurgebieden zoals het Lauwersmeer, Eems-Dollard estuarium en de Bourtange. In Groningen hebben we de ruimte voor natuurgebieden. We zetten dan ook in op het behoud van onze natuur. Wel letten we er op dat nieuwe natuurgebieden geen belemmering zijn voor de ontwikkeling van plannen of leiden tot een beperking van de landbouwsector.

‘Er gaat niets boven Groningen’ is een belangrijke quote uit Groningen. Groningen stad heeft veel faciliteiten maar ook in het Ommeland moeten er voldoende faciliteiten zijn. Stad en Ommeland is een belangrijke cultuur in Groningen. Stad en Ommeland horen elkaar te versterken. Voorzieningen en gelden moeten evenredig verdeeld worden over de gehele provincie.

Pinautomaten, brievenbussen en bankfilialen verdwijnen steeds meer uit de kleine dorpen onder het mom van efficiëntie. Dit verslechtert de leefbaarheid

van ons platteland. In sommige dorpen verdwijnen zelfs de lijnbussen. JA21 wil het voorzieningenniveau in Groningen op peil houden en waar mogelijk verbeteren.

De agrarische sector is beeldbepalend in Groningen. Boeren zijn onderdeel van onze cultuur en belangrijk voor het beheren van het landschap en het behouden van onze tradities. Groninger boeren krijgen voldoende mogelijkheden om te innoveren.

JA21 wil:

- Centrale rol voor boeren in natuuronderhoud en behoud van natuursubsidies voor boeren
- Groninger boeren ondersteunen in de transitie naar educatief beheer van vee, natuur en landschap in het kader van recreatie met behulp van subsidies en soepele vergunningverlening
- Boeren voldoende mogelijkheden bieden om te kunnen innoveren
- Onze natuurgebieden in stand houden, enkel nieuwe natuur creëren indien dit geen belemmering is voor de ontwikkeling van plannen of de agrarische sector
- Ons waddengebied beschermen
- Geen ruimte voor de wolf in Groningen, actieve bestrijding van de wolf indien nodig
- Voldoende voorzieningen behouden in kleine dorpen en een evenredige verdeling van voorzieningen en gelden tussen ‘Stad en Ommeland’
- Lokale leefbaarheidsinitiatieven, zeker in kleine dorpen, (bottom-up) stimuleren

Bestuur en Financiën

De provinciale ambtenarenapparaten blijven groeien, met toenemende kosten tot gevolg. JA21 wil de opcenten laag houden en voornamelijk besteden aan wegenonderhoud. Wij willen dat de provincie zich richt op de kerntaken. De toenemende dwang van provincies naar gemeenten moet stoppen.

JA21 wil de vertrouwensbreuk tussen inwoners en politiek herstellen. We willen inwoners meer betrekken bij besluitvorming. Inwoners krijgen via referenda en een gekozen commissaris van de Koning meer invloed op het Groningse bestuur.

Nederland verkeert in een ongekende koopkrachtcrisis. De inflatie is enorm en de dagelijkse boodschappen en de energierekening gaan door het dak. Een steeds grotere groep mensen kan de kachel niet meer aanzetten of moet bezuinigen op doodnormale zaken als boodschappen, kleding en uitjes. Het zijn allang niet meer alleen de laagste inkomens die in de knel

zitten. Ook de brede werkende middenklasse, de ruggengraat van onze samenleving, komt op grote schaal in de problemen. Voor hen geen toeslagen, maar wel jaar in jaar uit lastenverzwaringen. Hogere lasten op arbeid, hogere btw, hogere accijnzen, hogere energiebelasting en een opslag duurzame energie op de energierekening. De financiële buffers van veel Nederlanders zijn door te hoge lasten en kunstmatig hoge prijzen tijdens de kabinetten-Rutte vrijwel verdwenen, waardoor zij geen financiële tegenslagen meer kunnen opvangen. Het antwoord op de koopkrachtcrisis is niet het rondpompen van geld en toeslagen, maar eindelijk inzetten op échte lastenverlichting. JA21 vindt het daarom zeker in deze tijd van cruciaal belang dat de provinciale belastingen zo laag mogelijk zijn. Wat ons betreft moet de provincie zich enkel richten op de kerntaken en bezuinigen op de provinciale hobby's, waardoor de lasten voor onze inwoners tot een minimum beperkt kunnen worden.

JA21 wil:

- Provincie terug naar de kern: minder taken, minder ambtenaren
- Opcenten op de motorrijtuigenbelasting laag houden
- Lage provinciale belastingen, doelmatige besteding van belastinggelden
- Geen nieuwe provinciale belastingen
- Gekozen commissaris van de Koning
- Een provinciaal referendum
- Provinciale initiatieven (top-down) toetsen bij inwoners en lokale belangenorganisaties om zo de impact in beeld te krijgen, alvorens tot besluitvorming over te gaan
- Lokale en regionale ontmoetingscentra gebruiken om de afstand tussen inwoners en provinciale politiek te verkleinen
- Geen medewerking vanuit de provincie aan de asioldwangwet
- Ruimhartige en spoedige compensatie voor de bevingsschade aan Groningers, waarbij bureaucratische belemmeringen dit proces niet verder mogen vertragen

Cultuur en Recreatie

Groningen heeft een eigen cultuur en streektaal. Het 'Gronings' is een dialect van het Nedersaksisch. Doordat er in Groningen stad veel studenten wonen zien we een toenemende internationalisering van Groningen. JA21 vindt het belangrijk om de Groningse streektaal en cultuur te behouden.

Groningen heeft met haar borgen een stukje unieke cultuurhistorie. Ook zijn er veel kerken en monumenten. Helaas zijn veel monumenten door de bevingen beschadigd geraakt. JA21 wil deze monumenten in ere herstellen, zodat het Gronings cultureel erfgoed behouden blijft.

Groningen is een provincie met veel ruimte waar meer evenementen en festivals plaats zouden kunnen vinden. JA21 wil de provincie Groningen op de kaart zetten en meer activiteiten naar het Noorden halen. We

hebben ook veel mooie natuurgebieden waar inwoners en toeristen kunnen genieten van de natuur. JA21 wil recreatie in deze gebieden faciliteren.

JA21 wil:

- Groninger borgen, kerken en monumenten beschermen, onderhouden en waar nodig restaureren. JA21 wil speciale aandacht voor schade die ontstaan is door de bevingen
- Groninger dorps- en stadsgezichten alsmede het kenmerkende landschap van wierden en dijken beschermen
- Ons werelderfgoed behouden en beschermen
- Het Gronings als streektaal levend houden
- Inzetten op het aantrekken van culturele evenementen en festivals naar Groningen
- Groninger landschap en kustregio toegankelijk maken voor Groningers, stadjes en toeristen door wandel- en fietsnetwerken te verbeteren, digitaal beschikbaar te maken en aan te laten sluiten op lokale horeca, musea, cultuur en bezienswaardigheden, daarbij ook de verbinding zoeken met de Duitse kustregio
- Scholen, bibliotheken en musea ondersteunen bij het betrekken van jongeren bij kunst en cultuur. Ook willen we het historisch besef verbeteren. Hierbij kan gedacht worden aan interactieve projecten die aansluiten op de belevingswereld van jonge mensen

Veiligheid

Het enorme capaciteitsstekort bij de Nationale Politie drukt zwaar op de provincie. Met name buiten de stedelijke gebieden zijn de gevolgen ernstig. Politiebureaus sluiten hun deuren, wijkagenten verdwijnen en aanrijtijden zijn veel te lang. Dit alles heeft flink zijn weerslag gehad op de veiligheid en de veiligheidsbeleving in onze dorpen. Tegelijkertijd verkeert Nederland in de greep van de ondermijnende drugscriminaliteit. Ook onze provincie. In de steden, maar zeker ook in het buitengebied waar drugsdumpingen plaatsvinden en afgelegen panden worden gebruikt als drugslab of wietkwekerij. Ook in het openbaar vervoer voelen nog altijd veel te veel reizigers en medewerkers zich onveilig. Veiligheid mag dan geen provinciale bevoegdheid zijn; de provincie kan zich wel degelijk inspannen om van veiligheid een topprioriteit te maken binnen de provinciale kerntaken.

JA21 wil:

- Druk vanuit de provincie op het Rijk voor snelle en grootschalige uitbreiding van de politiecapaciteit
- Terugkeer van wijkposten en politiebureaus in de kleine kernen
- Intensieve controles op drugsproductie en dumpingen in het buitengebied
- BOA's of particuliere beveiligers in het openbaar vervoer dat onder de provincie valt
- Onze inwoners beschermen tegen criminele invloeden en infiltratie van criminelen in onze samenleving